

*“En na jaren zag vader haar weer, hij sprak geen vervloeking maar weende zeer”. (Uit “jeweetwel”).*

Het verhaal begint in de woelige periode van 1950- 1960 . Iedereen die toen twee handen aan zijn lijf had kon geld verdienen. Belastingen en BTW, dat bestond niet. De wederopbouw was in volle gang.

Mensen die vroeger in armoede leefden, kregen nu de kans om te sparen voor een badkamer of een kleine auto. De kloof tussen arm en rijk was groot.

Kinderen uit arbeidersgezinnen kregen de kans om naar school te gaan. En in sommige gevallen gingen ze zelfs naar de universiteit.

Zo een gezin waarvan de vader op het Arsenal (herstel werkplaats voor treinen) in Mechelen werkte en de moeder in de wasserij van de kliniek, had twee kinderen. Een zoon en een dochter. De zoon was een goede student, de dochter was een beeld van een kind en was heel goed in talen. De hobby van de zoon was scheikunde en kernfysica. De dochter ging naar de balletschool. Toen in Brussel in de Koningstraat het kernfysisch instituut werd opgericht deed de zoon een ingangsexamen en slaagde. De dochter wou naar de universiteit voor talen, maar het gezin kon de kosten van twee studerenden niet dragen. Vader besliste dat de zoon door kon gaan. Het was een heel hecht gezin. De dochter sprak altijd met veel ontzag over haar vader en over haar moeder. Ik had op school de zoon leren kennen en kwam bij hem regelmatig over de vloer. Als jonge gast kon je er niet naast kijken, de zus was beeldschoon. Dus ook als het niet echt nodig was ging ik al eens aanbellen.

Op een zomerse late namiddag had ik met de broer afgesproken. Hij had zijn studieboeken gekregen van het instituut voor kernfysica en wou die eens laten zien. De bescheiden woning had een keuken, wat de ontmoetingsplaats was voor elke bezoeker. Enkele stoelen en een tafel met “toile ciré,” een scheve overschilderde kast en een mand voor het hondje, waren het meubilair. Vader die altijd vrolijk en lacherig was zat er nu stilletjes bij. Ik zei: “Dag” en hij zei: “Dag” terug. Er was iets loos. Mijn vriend vertelde dat zijn zus een aanbieding had gekregen om in een beroemde cabaretgroep te gaan dansen in Parijs en ze zou twee jaar op wereldtoernee gaan. In mijn jeugdige onnozelheid zei ik: “Amaai, dat is fantastisch jong”. Vader zei: “Trouwen is één ding, dan ziet ge uw kinderen nog terug. Maar als zij in Tokyo gaat dansen of in New York wat dan”? “En wat met ons moeder”?

Enkele weken later hoorde ik dat vader toch zijn zegen had gegeven en dat dochter door de hele buurt was uitgewuifd toen ze naar Parijs vertrok. Vader liet het wel niet blijken, maar

telkens als ik in het kleine huisje kwam was het wel heel stil. Veel stiller dan vroeger. Veel werd er niet gelachen. Vader las de gazet, maar ik vond dat hij zich eerder verstopte achter zijn krant en stilletjes treurde.

Het beroep dat de dochter gekozen had was keihard. Het was zeven dagen op zeven trainen en optreden. Streng dieet, geen vrienden, geen bezoek. De meisjes leefden in al de glitter en pracht als kluisenaars. Eénmaal per week mocht ze naar huis bellen.

Ik kreeg een telefoontje van de broer. Zijn zus was in Brussel, logeerde in Schaarbeek, en moest optreden in de grote schouwburg. Ze zou ons stiekem ontmoeten, om zeven uur in de morgen, op haar appartement dat ze deelde met een collega. Wij daar naartoe. Er werd verteld en verteld en de koffie werd koud, maar het was zo interessant dat we alles vergaten. Ik vroeg kan je nu naar huis? Nee, dat mocht ze niet en ze verbeet haar tranen. De regel was dat ze éénmaal per jaar naar huis mocht. “Ja, zei ze, als alles goed gaat dan heb ik binnen drie jaar een dikke bankrekening. De organisatie stort maandelijks op een rekening die vrijkomt na drie jaar”. Ik zei: “hebt ge nog geen lief dan”? “Nee jong, wij hebben nog geen tijd om te eten of te slapen. Profiteren jullie maar in mijn plaats.”

Toen we na een uur vertrokken was het met een vol gemoed. We speelden wel blijheid, maar bleven verweesd achter.

Daarna ging het leven zijn gang. Ik had jaren die vriend niet meer gezien. Zijn zus was allang vergeten. Je had nieuwe en andere vrienden.

Twintig jaar later...

Ik had afgesproken met enkele Indiërs in een restaurant in Londen. Ik had die lui ontmoet op een hockeytoernooi en ik moest eens een dag bij hun op bezoek gaan.

We aten “Tandoori chicken” met daarbij allerlei onduidelijke drankjes. Het eethuis had grote hoge ramen en lag aan een drukke straat.

Plots tikte er iemand op mijn schouder. Ik keek om en daar stond de danseres. Ze zei: “Ik had je al een tijdje menen te herkennen maar ik ben er nu zeker van, jij bent Sam de jeugdvriend van mijn broer”. Ze was weliswaar een stuk ouder maar nog altijd heel mooi. Ze vertelde dat ze gestopt was met optreden en dat ze nu getrouwd was en in Londen woonde. Haar man werkte in de muziekwereld en ze had twee zonen.

Op een bepaald moment vroeg ik of ze Mechelen niet miste. Ze dacht net iets te lang na. “Nee, zegt ze eigenlijk niet, ik heb nooit de tijd gehad om iets te missen. Het was voortdurend van de ene repetitie naar de andere. Na het optreden waren we kapot en sliepen we. We mochten niet drinken wat we

wilden en nog minder eten. Als ik iets gemist heb was het die vrijheid”.

Ik vroeg: “En je ouders heb je die gemist”? Weer was er een lange stilte. Toen zei ze: “Weet je, ik heb zelf twee zonen. Hoe moet je die nu groot brengen als je zelf geen antwoorden gekregen hebt van je ouders. Die waren er niet voor mij, en dat was niet hun fout, maar de mijne. Ik was voortdurend op tournee”. Ik zei: “Maar je was toch al zeventien toen je vertrok en achttien als je mee ging trainen. Dan kon je toch al op je eigen benen staan”? “Ja zei ze, maar tot mijn zeventien was ik de lieveling van vader. Die heeft me altijd gesteund door dik en dun. Maar als je dan ouder wordt, wordt het veel ernstiger. Elk van mijn beslissingen had gevolgen en toen kon ik niets vragen, toen kon hij me niet helpen”.

“Nu mijn zonen zelf zestien en zeventien zijn zoek ik voortdurend naar antwoorden op hun vragen en dikwijls vind ik die zelf niet. Mijn man is ook nog altijd veel weg. Ik zit met twee schoolgaande kinderen die weten wat ik allemaal heb gedaan. Ze hoeven maar naar de foto's te kijken in de living. Het zijn foto's met president zus en koning zo, en ik ben daar wel fier op en zij ook. Maar moest ik het overdoen”?...

Ik hoorde mezelf zeggen: “Je mag nooit spijt hebben van de dingen die je gedaan hebt en zeker niet na al het succes dat jij gekend hebt”. Maar ik zag de twijfel in haar ogen en besepte dat haar kinderen belangrijker waren.

Toen ze even later vertrok vroegen de Indiërs: “Who the hell is she”?

Ik zei: “She is a real good mother, and a beautiful lady by coincidence”. (Ze is een hele goede moeder en toevallig heel mooie vrouw).

Sam

